

Η ανθρώπινη ματιά των κοσμοθεωριών στα πλαίσια του φυσικού κόσμου

ΜΠΑΜΠΑΛΗ ΔΗΜΗΤΡΑ-ΧΡΥΣΑΝΘΗ

ΦΙΚΑ ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΕΜΒΙΑ-ΑΒΙΑ

Μέθοδος ανάλυσης: ανάλυση ανα παράγραφο

Υπόθεση

- Κάθε παράγραφος μπορεί να περιέχει χαρακτηριστικά από τις εξής παραδόσεις:
- Φυσιοκρατική: περιγράφει τις φυσικές οντότητες με ανθρώπινα χαρακτηριστικά, κάθε κομμάτι του έχει ένα σκοπό και μια αιτιακή ακολουθία
- Μηχανοκρατική: ο άνθρωπος καθίσταται ερευνητής προσπαθώντας να κατανοήσει πως λειτουργούν τα πράγματα
- Τεχνοκρατική: ο άνθρωπος μπαίνει στην θέση του υποκειμένου και κατασκευάζει κομμάτια του φυσικού κόσμου

Αποτελέσματα

Η ύπαρξη άφθονου οξυγόνου στην ατμόσφαιρα της Γης είναι ο δεύτερος παράγοντας που ευνοεί καθοριστικά την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη μας. Όλοι σχεδόν οι ζωντανοί οργανισμοί, τόσο αυτοί που ζουν στην ξηρά, όσο και οι υδρόβιοι χρειάζονται οξυγόνο για τις λειτουργίες τους. Το πολύτιμο αυτό αέριο προέρχεται από τη διαδικασία της φωτοσύνθεσης, που αποτελεί αποκλειστικό προνόμιο των φυτών. Χάρη στη φωτοσύνθεση η ποσότητα του οξυγόνου στην ατμόσφαιρα παραμένει σταθερή, παρά τη συνεχή κατανάλωσή του από τους ζωντανούς οργανισμούς. Δίκαια, λοιπόν, τα φυτά χαρακτηρίζονται ως «πνεύμονες ζωής»!

- Φυσιοκρατία: αιτιακή ακολουθία γεγονότων
- Μηχανοκρατία: γνώση για νόμους φύσης

Αποτελέσματα

- Μηχανοκρατία:
άνθρωπος-ερευνητής
αναζητά απαντήσεις
μέσω τεχνολογίας

Στο σύμπαν υπάρχουν
δισεκατομμύρια αστέρια. Γύρω
τους περιστρέφονται
αναρίθμητοι πλανήτες.
Υπάρχει ζωή σε κάποιον από
αυτούς; Αν ναι, είναι κάποιος
από τους πλανήτες στον
οποίο κατοικούν ζωντανοί
οργανισμοί αρκετά
«κοντά» μας, ώστε να
τον επισκεφτούμε
κάποτε, όταν η τεχνολογία μας
εξελιχτεί; Τα ερωτήματα αυτά
βασάνιζαν και βασανίζουν την
ανθρωπότητα, αφού
δυσκολευόμαστε να συμφιλιωθούμε με
την ιδέα ότι μπορεί να είμαστε μόνοι στο σύμπαν.

Αποτελέσματα

- Φυσιοκρατία: γλωσσικές δομές- απόδοση σε φυσικών οντοτήτων ανθρώπινων χαρακτηριστικών

Λειτουργίες της ζωής

Τι είναι αυτό που διακρίνει τους ζωντανούς οργανισμούς από τα άβια αντικείμενα; Αν και είναι πολύ δύσκολο να ορίσουμε τη ζωή, οι επιστήμονες συμφωνούν ότι η ζωή χαρακτηρίζεται από μία σειρά ιδιαίτερων λειτουργιών, που είναι κοινές σε όλα τα έμβια όντα. Έτσι, για να πούμε αν κάτι είναι ζωντανό ή όχι, αρκεί να απαντήσουμε σε ορισμένα απλά ερωτήματα:

Τρέφεται; Οι οργανισμοί χρειάζονται ενέργεια, για να επιζήσουν και να αναπτυχθούν. Την ενέργεια αυτήν την εξασφαλίζουν με την τροφή τους. Τα φυτά συνθέτουν μόνα τους την τροφή τους, ενώ τα ζώα τρώνε φυτά ή άλλα ζώα.

Κινείται; Τα περισσότερα ζώα μπορούν να μετακινηθούν από μέρος σε μέρος, περπατώντας, πετώντας ή κολυμπώντας. Τα φυτά δεν μπορούν, βέβαια, να μετακινηθούν, όμως ακόμη κι αυτά κινούν τα φύλλα τους, στρέφοντάς τα προς το φως.

Αναπτύσσεται; Τα ζώα αναπτύσσονται, μέχρι να αποκτήσουν την τελική τους μορφή. Τα φυτά αναπτύσσονται σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί πάντως, φυτά και ζώα, κάποτε ωριμάζουν, γερνούν και πεθαίνουν.

Αναπνέει; Για να γίνει η καύση των τροφών και η απελευθέρωση της ενέργειας που υπάρχει σε αυτές, οι περισσότεροι οργανισμοί χρειάζονται οξυγόνο. Το οξυγόνο αυτό το εξασφαλίζουν με την αναπνοή.

Αναπαράγεται; Όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί αναπαράγονται και αφήνουν απογόνους. Η δημιουργία απογόνων είναι προϋπόθεση, για να συνεχιστεί η ζωή και μετά το θάνατο των γονιών.

Αντιδρά σε ερεθίσματα; Οι ζωντανοί οργανισμοί ανταποκρίνονται σε ερεθίσματα από το περιβάλλον τους. Η χελώνα κρύβεται στο καβούκι της, όταν αισθανθεί κίνδυνο. Το σώμα μας ιδρώνει, όταν αισθανθούμε ζέστη. Οι αντιδράσεις των οργανισμών μπορεί να διαφέρουν, ο στόχος είναι όμως κοινός: η επιβίωση!

Αποτελέσματα

- Τεχνοκρατία: άμθρωπος-κατασκευαστής μηχανών

Κινείται και αντιδρά σε ερεθίσματα, δεν είναι όμως ζωντανό

Ο άνθρωπος κατασκευάζει μηχανές, για να διευκολύνει τη ζωή του και να κάνει την καθημερινότητά του πιο εύκολη. Όσο η τεχνολογία εξελίσσεται, οι μηχανές γίνονται ολοένα και πιο πολύπλοκες. Πολλές φορές με τις μηχανές προσπαθούμε να μιμηθούμε λειτουργίες των ζωντανών οργανισμών. Τα σύγχρονα ρομπότ περπατούν, τρέχουν και ανεβαίνουν σκάλες, αντιδρούν σε ερεθίσματα και «αποφασίζουν» για τις κινήσεις τους, επιτελούν δηλαδή πολλές από τις λειτουργίες που χαρακτηρίζουν τη ζωή. Κάποιες από τις χαρακτηριστικές λειτουργίες της ζωής, λοιπόν, τις συναντάμε και στις μηχανές, κάποιες άλλες όμως παρατηρούνται μόνο στους ζωντανούς οργανισμούς. Οι βασικότερες από αυτές είναι η αναπαραγωγή και ο μεταβολισμός, η καύση δηλαδή των τροφών για την απελευθέρωση ενέργειας.

Αποτελέσματα

- Μηχανοκρατία: άνθρωπος κατέχει γνώση ώστε να εξηγεί
- Τεχνοκρατία: άνθρωπος παρασκευάζει νέα προϊόντα

Όταν τα περιμένουμε όλα από έναν...

Στους πολυκύτταρους οργανισμούς τα κύτταρα συνεργάζονται και εξειδικεύονται, καθώς κάθε ομάδα κυττάρων επιτελεί ξεχωριστές λειτουργίες. Στους μονοκύτταρους οργανισμούς όμως το ένα μοναδικό κύτταρο πρέπει να εκτελεί όλες τις λειτουργίες του οργανισμού. Η αμοιβάδα αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα. Ζει στα στάσιμα νερά και κινείται απλώνοντας το κυτταρόπλασμά της προς διάφορες κατευθύνσεις. Έτσι, δεν έχει ποτέ σταθερό σχήμα.

Οι μονοκύτταροι οργανισμοί, ωστόσο, είναι «σύνθετοι», αν συγκριθούν με τα βακτήρια, τα οποία έχουν ακόμη πιο απλή οργάνωση και μικρότερο μέγεθος. Για να καταλάβεις πόσο μικροσκοπικά είναι τα βακτήρια, σκέψου ότι σε ένα κουταλάκι θα χωρούσαν 100 δισεκατομμύρια από αυτά! Κάποιοι μονοκύτταροι μικροοργανισμοί είναι επιβλαβείς για τον άνθρωπο, πολλοί άλλοι όμως είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι για την παρασκευή εμβολίων αλλά και τροφίμων. Το γιαούρτι και το κρασί παράγονται χάρη στη ζύμωση που προκαλείται από μικροοργανισμούς.

Συζήτηση

- Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το κείμενο διατρέχεται κυρίως από την μηχανοκρατική παράδοση, αν και εντοπίζονται κομμάτια κειμένου με φυσιοκρατικά και τεχνοκρατικά χαρακτηριστικά.
- Τα χαρακτηριστικά της μηχανοκρατικής παράδοσης είναι μείζονος σημασίας γιατί ο άνθρωπος έχει φτάσει σε σημείο που έχει κατακτήσει γνώση ικανή να τον βοηθήσει να εξερευνήσει και να εξηγήσει τα όσα συμβαίνουν στο φυσικό κόσμο.

EVANGELIUM

Copyrighted